

**SOCIAL- OCH
HÄLSOVÅRDS UTSKOTTETS
BETÄNKANDE 40/2009 rd**

**Regeringens proposition med förslag till lag om
ändring av gentekniklagen**

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 13 oktober 2009 en proposition med förslag till lag om ändring av gentekniklagen (RP 193/2009 rd) till social- och hälsovårdsutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- regeringssekreterare Helena Korpinen, social- och hälsovårdsministeriet
- miljö- och hälsoskyddschef Merja Vuori, Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården (Valvira)
- ordförande Matti Sarvas, gentekniknämnden
- verkställande direktör Saara Hassinen, SalWe Oy, som representant för Suomen Bioteollisuus ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att gentekniklagen ändras. De nuvarande uppgifterna för gentekniknämndens generalsekreterare ska handhas av en tjänsteman vid social- och hälsovårdsministeriet som utnämns till en ordinarie tjänst, alltså inte för fem år i sänder. Det ska inte längre bestämmas i lag om behörighetsvillkoren för gentekniknämndens generalsekreterare.

Vissa personuppgifter enligt personregisterlagen läggs till de uppgifter som förs in i det genteknikregister som upprätthålls av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården. I registret förs in namn, födelsedatum och kontaktuppgifter för verksamhetsidkaren eller för den som företräder verksamhetsidkaren, t.ex. en

forskare som ansvarar för verksamheten eller någon annan ansvarig person.

Rätten att använda genteknikregistret utvidgas genom propositionen från ministerierna, gentekniknämnden och tillsynsmyndigheter till föredragandena i gentekniknämnden. Utom tjänstemän kan även särskilt utsedda utomstående personer, t.ex. forskare vid universitet, vara föredragande i gentekniknämnden. I praktiken innebär detta att föredragandena kan ta del av uppgifterna i registret, och att kopior av handlingar som förts in i registret därför inte längre behöver sändas till dem. I propositionen preciseras rätten att använda registret till att även gälla gentekniknämndens sekretariat.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Gentekniknämnden är behörig nationell myndighet hos oss i frågor som omfattas av gentekniklagen. Nämnden ska bl.a. samordna efterlevnaden av gentekniklagen och behandla frågor som avses i direktiven om användning av genetiskt modifierade organismer och det internationella protokollet om biosäkerhet.

Meddelande eller ansökan om användning av genetiskt modifierade organismer måste alltid göras till nämnden på förhand, och användningen tillåts bara om nämnden efter en riskbedömning anser att det inte medför negativa effekter för människors hälsa eller för miljön. I förekommande fall kan nämnden t.ex. begränsa eller förbjuda användningen av genetiskt modifierade organismer.

Gentekniknämnden tillsätts av statsrådet på föredragning av social- och hälsovårdsministeriet för fem år i sänder. Nämnden består av en ordförande, en vice ordförande samt högst fem andra medlemmar med ersättare. Medlemmarna ska företräda åtminstone arbets- och näringsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, social- och hälsovårdsministeriet och miljöministeriet. I nämnden ska också finnas företrädare för etisk expertis.

Förslaget att tjänsten som nämndens generalsekreterare ska permanentas och behörighetsvillkoren för tjänsten läggas fast enligt samma principer som för andra tjänstemän vid ministeriet är enligt utskottets mening motiverat. Det är också bra att innehållet i genteknikregistret preciserar i fråga om personuppgifter och att även nämndens föredragande ges rätt att använda re-

gistret. Utskottet föreslår en smärre ändring i 26 § 2 mom. 7 punkten, eftersom det är tänkt att uppgifter om såväl verksamhetsidkaren som en företrädare som verksamhetsidkaren utsett ska kunna föras in i genteknikregistret.

Förslag till beslut

Utskottet föreslår

att lagförslaget godkänns enligt propositionen men 26 § med följande ändringar:

Utskottets ändringsförslag

26 §

Genteknikregistret

(1 mom. som i RP)

I genteknikregistret införs uppgifter om följande ärenden, om de inte finns i något annat register:

(1—6 punkten som i RP)

7) övriga uppgifter som tillsynsmyndigheterna eller gentekniknämnden anser vara väsentliga; av de uppgifter som avses i personuppgiftslagen (523/1999) registreras dock endast namn, födelsedatum och kontaktuppgifter för verksamhetsidkaren då han eller hon är en fysisk person, och för ansvariga personer som verksamhetsidkaren har utsett.

(3 mom. som i RP)

Helsingfors den 10 november 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Juha Rehula /cent
vordf. Sirpa Asko-Seljavaara /saml
medl. Outi Alanko-Kahiluoto /gröna
Hannakaisa Heikkinen /cent
Arja Karhuvaara /saml
Marjaana Koskinen /sd

Håkan Nordman /sv
Markku Pakkanen /cent
Päivi Räsänen /kd
Paula Sihto /cent
Satu Taiveaho /sd
Erkki Virtanen /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Harri Sintonen.